

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Херсонський державний університет
ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України
КЗ «Херсонський обласний центр громадського здоров'я»**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я ТА РУХОВА АКТИВНІСТЬ РІЗНИХ
ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ**

**Збірник наукових праць за матеріалами
I Всеукраїнської науково-практичної конференції**

11 квітня 2019 року

Херсон - 2019 рік

УДК 796.062/796.077.575.7
ВВК 75.7

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету фізичного виховання та спорту Херсонського державного університету (протокол № 7 від 18.03.2019 року)

Відповідальний редактор:

Ромаскевич Ю.О. – головний лікар Херсонського обласного центру громадського здоров'я, доктор медичних наук, професор, Заслужений лікар України.

Редакційна колегія:

Глухов І.Г. – декан факультету фізичного виховання та спорту Херсонського державного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Глуценко І.І. – декан медичного факультету Херсонського державного університету, кандидат педагогічних наук, доцент.

Возний С.С. – завідувач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту Херсонського державного університету, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

Маляренко І.В. – завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання Херсонського державного університету, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

Яковлева С.Д. – завідувач кафедри корекційної освіти Херсонського державного університету, доктор психологічних наук, кандидат медичних наук, професор.

Гурова А.І. – завідувач кафедри медицини та фізичної терапії Херсонського державного університету, кандидат біологічних наук, доцент.

Голяка С.К. – кандидат біологічних наук, доцент Херсонського державного університету (укладач збірника).

Збірник містить наукові роботи учасників I Всеукраїнської науково-практичної конференції. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямку теоретичних та практичних аспектів громадського здоров'я та раціональної рухової активності різних верств населення.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

Актуальні проблеми громадського здоров'я та рухова активність різних верств населення [Текст]: зб. статей I Всеукр. наук. конф. (11 квітня 2019 р.) /уклад. С.К.Голяка. – Херсон: ХДУ, 2019. – 213 с.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Годлевський П.М., Бірюкова Т.В.

УМОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФІЛАКТИКА ПРОФЕСІЙНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ ЗАСОБАМИ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ..... 8

Голяка С.К., Мойсієнко Г.М., Дар'я Савка

ВИВЧЕННЯ РІВНЯ ОБІЗНАНОСТІ УЧНІВ З ПИТАНЬ
ВИНИКНЕННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ОНКОЛОГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ..... 13

Замолотнєва В.В

СТИМУЛЮВАННЯ ГОЛОСОВИХ РЕАКЦІЙ ТА МОВЛЕННЄВОЇ
АКТИВНОСТІ У ДІТЕЙ З ВАДАМИ РОЗВИТКУ..... 17

Козіброда Л.В., Ломака Ж.М., Степанюк С.І.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ
ОСНОВНИХ ЗАСАД ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ..... 21

Кострікова К.С.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В
КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ..... 24

Лишевська В.М., Шаповал С.І., Петрушкевич І.І.

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ МОЛОДІ..... 29

Ляшко В.В.

ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЩО СПРИЯЮТЬ
ЗДОРОВОМУ СПОСОБУ ЖИТТЯ В УЧНІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ..... 34

Матвієнко І.С.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАНЯТЬ РУХОВОЮ АКТИВНІСТЮ ДОРΟΣЛОГО
НАСЕЛЕННЯ..... 38

Полещук С.В.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У ДІТЕЙ І
ПІДЛІТКІВ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ..... 42

Сенишин Б. Б., Соверда І. Ю.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО
ШКІЛЬНОГО ВІКУ..... 46

психології, 2011. – Т. XIII, Ч. 7. – С. 150–157.

5. Степанюк С.І. Професійно-прикладна фізична підготовка в Херсонському морехідному училищі рибної промисловості / С.І. Степанюк, І.Г. Глухов, А.О. Давидок, О.В. Лященко //Фізичне виховання, спорт та фізична реабілітація: проблеми і перспективи розвитку: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. - Київ: Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2018. – С.38–43.

УДК 371.71:34.037

ВИВЧЕННЯ РІВНЯ ОБІЗНАНОСТІ УЧНІВ З ПИТАНЬ ВИНИКНЕННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Голяка С.К., Мойсієнко Г.М., Савка Дар'я
Херсонський державний університет
Херсонська спеціалізована школа № 24*

Анотація. В статті розглядаються питання вивчення рівня обізнаності учнів з питань виникнення та профілактики онкологічних захворювань. Показано, що в результаті проведення санітарно-просвітницької роботи в школі для учнів школи спостерігається тенденція до підвищення обізнаності з питань профілактики онкологічних захворювань.

Ключові слова: онкологічні захворювання, профілактика, учні.

Аннотация. Голяка С.К., Моисеенко Г.Н., Дарья Савка. В статье рассматриваются вопросы изучения уровня осведомленности учащихся по вопросам возникновения и профилактики онкологических заболеваний. Показано, что в результате проведения санитарно-просветительской работы в школе для учеников школы наблюдается тенденция к повышению осведомленности по вопросам профилактики онкологических заболеваний.

Ключевые слова: онкологические заболевания, профилактика, ученики.

Annotation. Holiaka S.K., Moysieynko G.N., Dariya Savka. Studying the quality score level of questions outcomes and prevention of oncological diseases. The article deals with the issues of studying the level of awareness of students about the emergence and prevention of cancer. It is shown that as a result of the sanitary-educational work at the school for school students there is a tendency to increase awareness about prevention of cancer.

Key words: oncological diseases, prevention, pupils.

Постановка проблеми і аналіз останніх досліджень та публікацій. Статистика говорить про те, що за останні 100 років за рівнем захворюваності в світі онкопатологія перемістилась с десятого місця на друге. За даними ВООЗ, кожного року додається 10 млн. чоловік, що захворіли на рак. Як стверджує ВООЗ, смертність від раку до 2030 року збільшиться на 45%, у порівнянні з рівнем 2007 року. За останніми даними британських учених, 40% випадків раку спричинені способом життя. Тому говорити про причини, які можуть спровокувати це захворювання, необхідно. В нашій країні спостерігається більша кількість випадків онкологічних захворювань різних органів, а також

більша кількість летальних випадків у динаміці перебігу цих захворювань у порівнянні з західноєвропейськими країнами. Також важливо проводити просвітницьку роботу з метою профілактики [1-3].

Мета дослідження - розглянути особливості профілактики та клініко-статистичної характеристики перебігу онкологічних захворювань у людини та визначити рівень обізнаності учнів середньої школи з питань причин і профілактики онкологічних захворювань.

Результати дослідження та їх обговорення. Дослідження були проведені серед 115 учнів Херсонської спеціалізованої школи I-III ступенів № 24. Практичною метою нашого дослідження було з'ясувати рівень обізнаності учнів школи про онкологічні хвороби, їх поширення та профілактику. Дізнатися про наявність канцерогенів у їжі підлітків та взаємозв'язок онкозахворювань зі способом життя. Визначалися показники обізнаності про онкологічні захворювання та канцерогени на початку та наприкінці санітарно-профілактичної роботи з учнями школи. Було запропоновано анкети для учнів двох шостих, восьмого, дев'ятого та десятого класів. Перший шостий клас та дев'ятий писали анкету I, а учні другого шостого, восьмого та десятого класів писали анкети I та II, вся досліджувана група учнів відповідала на питання анкети III.

Таблиця 1.

Результати анкетування учнів 6-х класів

Питання анкети	До лекції, у %		Після лекції, у %	
	Так	Ні	Так	Ні
1. Чи може хірургічне лікування раку привести до поширення метастаз в усі органи людини?	72	28	100	0
2. Чи вважаєте Ви, що спадковість є більш впливовим фактором захворювання на раком, ніж спосіб життя?	13	87	9	91
3. Рак передається повітряно-крапельним шляхом?	17	83	8	92
4. З Вашою точки зору, загар – це корисно?	69	31	23	77
5. На Вашу думку, продукти, якими Ви харчуєтесь, всі корисні?	64	36	34	66
6. Чи може схильність до раку передаватися у спадок?	61	39	87	13
7. Чи вважаєте Ви, що БАДи, які цілеспрямовано використовують спортсмени, люди, що бажать схуднути або хворіють, ефективні і корисні с точки зору причин і профілактики онкологічних захворювань?	91	9	43	57
8. Стреси, вживання тютюну та алкогольних напоїв не впливає на появу онкологічних захворювань.	87	13	39	61
9. Чи знаєте Ви, що таке канцерогени?	44	56	59	41
10. Чи вважаєте Ви, що рівень захворюваності на рак залежить від рівня економічного розвитку країни?	73	28	86	14

Повторне анкетування показало, що обізнаність учнів зростає:

- У шостих класах на 34%;
- у дев'ятих класах на 26%.

Аналізуючи результати повторного анкетування, ми можемо сказати що обізнаність учнів віком від 12-15 років значно зростає.

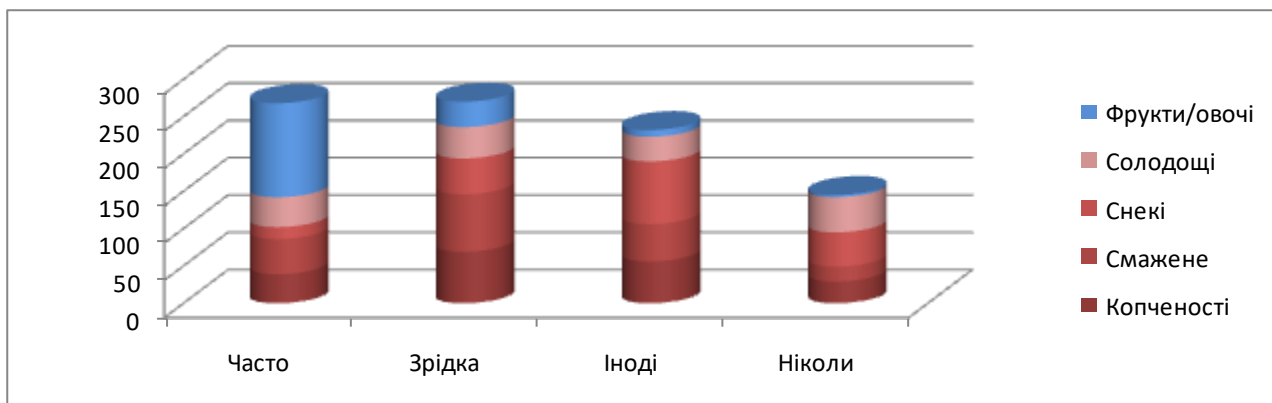

Рис. 1. Результати дослідження рівня обізнаності учнів 6-х класів

Таблиця 2.

Результати анкетування учнів 9-х класів

Питання анкети	До лекції, у %		Після лекції, у %	
	Так	Ні	Так	Ні
1. Чи може хірургічне лікування раку привести до поширення метастаз в усі органи людини?	69	31	82	18
2. Чи вважаєте Ви, що спадковість є більш впливовим фактором захворювання на раком, ніж спосіб життя?	4	96	0	100
3. Рах передається повітряно-крапельним шляхом?	17	83	3	97
4. З Вашою точки зору, загар – це корисно?	56	44	53	47
5. На Вашу думку, продукти, якими Ви харчуєтесь, всі корисні?	56	44	17	83
6. Чи може схильність до раку передаватися у спадок?	67	23	92	8
7. Чи вважаєте Ви, що БАДи, які цілеспрямовано використовують спортсмени, люди, що бажають схуднути або хворіють, ефективні і корисні с точки зору причин і профілактики онкологічних захворювань?	66	34	86	14
8. Стреси, вживання тютюну та алкогольних напоїв не впливає на появу онкологічних захворювань.	66	34	11	89
9. Чи знаєте Ви, що таке канцерогени?	22	78	79	21
10. Чи вважаєте Ви, що рівень захворюваності на рак залежить від рівня економічного розвитку країни?	70	30	91	9

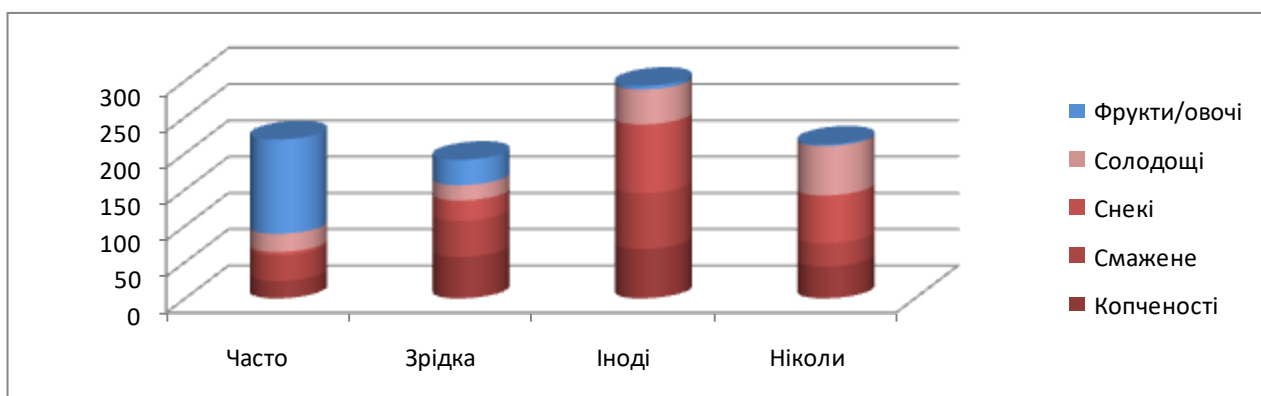

Рис. 2. Результати дослідження рівня обізнаності учнів 9-х класів

Анкета III мала питання, визначаючі фактори ризику, котрим піддаються

підлітки. Наприклад: чи палите Ви? Чи вживаєте спиртні напої? Чи правильно Ви засмагаєте? Аналіз цієї анкети дозволив приблизно скласти рівень ризику і об'єднати учнів у групи – зони ризику: високу, середню та малу.

Таблиця 3.

Результати тестування учнів за анкетною III

Групи ризику	Анкетовані			
	Співвідношення у %			
Зона ризику в %	6 клас	8 клас	9 клас	10 клас
Малий (10-30%)	82,61%	74,5%	65,38%	67,2%
Середній (40-70%)	17,39%	24,5%	34,62%	23%
Високий (80-100%)	0%	1%	0%	0,8%

73,27% від загальної кількості учнів знаходяться в малій зоні ризику. Вони ведуть здоровий спосіб життя.

26,03% учнів слід звернути увагу на свій спосіб життя і поліпшити його складові.

Тільки невеликий відсоток із учасників анкетування потрапив до високої зони ризику, що є не тільки відмінним показником, а й свідчить про те, що сучасна молодь стежить за своїм здоров'ям.

Рекомендації щодо профілактики онкологічних захворювань та формуванні здорового способу життя

Під час проведення уроків основ здоров'я, біології та позашкільних заходів:

- ознайомити учнів з певними теоретичними відомостями про онкологічні захворювання;
- знайомити учнів з наявністю канцерогенних факторів у повсякденному житті кожного підлітка;
- проведення зустрічі зі спеціалістами з приводу здорового харчування;
- навчити уникати впливу цих факторів на здоров'я.

Радимо вчителям обговорювати проблеми онкологічних захворювань та їх вплив на повсякденне життя підлітка, а також методи профілактики цих захворювань.

Рекомендації учням щодо ведення здорового способу життя

- уникати шкідливих звичок;
- уважно стежити за вмістом харчових продуктів;
- дотримуватися технологій приготування їжі;
- дотримуватися правил зберігання продуктів;
- займатися спортом;
- своєчасно обстежуватися, якщо виникають якісь підозри або сумніви відносно свого здоров'я.

Висновки.

1. При здійсненні аналізу літературних джерел нами встановлено, що проблема онкологічних захворювань є надзвичайною, державного рівня, проблемою. Виявлено, що в нашій країні спостерігається більша кількість випадків онкологічних захворювань різних органів, а також більша кількість

летальних випадків у динаміці перебігу цих захворювань у порівнянні з західноєвропейськими країнами.

2. В результаті проведення анкетування з визначення рівня обізнаності учнів у питаннях виникнення та профілактики онкологічних захворювань в учнів 6-х, 8-х, 9-х та 10-х класів нами встановлено, що під час першого етапу анкетування виявлено деяку тенденцію кращої обізнаності з питань профілактики онкологічних захворювань.

3. Нами з метою підвищення знань учнів з питань профілактики виникнення онкологічних захворювань у людини проведена просвітницька лекція для учнів 6-х, 8-х, 9-х та 10-х класів, і встановлено, що під час повторного анкетування учнів спостерігається тенденція до підвищення обізнаності з цих питань в учнів школи.

4. Розроблено практичні рекомендації щодо профілактики онкологічних захворювань у формуванні здорового способу життя для учителів, класних керівників та для учнів школи.

Література

1. Науково-практичний журнал, додаток до журналу «Experimental oncology» / В.Чехун, Ф.Морион. – Киев, 2013.
2. Experimental Oncology/Національна академія наук України. – Київ, 2012.
3. Онкологія / Р. В.Бондар, Ю. В. Думанський, Ю. О.Попович - Донецьк: Медицина, 2013.

УДК 376.43:159.946.3

СТИМУЛЮВАННЯ ГОЛОСОВИХ РЕАКЦІЙ ТА МОВЛЕННЄВОЇ АКТИВНОСТІ У ДІТЕЙ З ВАДАМИ РОЗВИТКУ

Замолотнєва В.В.

Херсонський державний університет

Анотація. В статті висвітлено необхідність ранньої логокорекційної роботи із дітьми з вадами розвитку, розкриті основні напрямки та прийоми стимулювання голосових реакцій та мовленнєвої активності дітей.

Ключові слова: мовленнєвий розвиток, голосоутворення, мовно-руховий аналізатор, лепет, гуління, аутоехолалії.

Аннотация. Замолотнева В.В. Стимуляция голосовых реакций и речевой активности у детей с патологиями развития. В статье раскрывается необходимость ранней логокоррекционной работы с детьми с патологией развития, охарактеризованы основные этапы и приёмы стимуляции голосовых реакций и речевой активности детей.

Ключевые слова: речевое развитие, голосообразование, речедвигательный анализатор, лепет, гуление, аутоэхолалии.

Annotation. Zamolotnieva V.V. Stimulation of voice reactions and speech activity of children. The article reveals the need for early correctional work with children with developmental defects, highlights the main stages and methods of voice reactions and speech activity of children.

Key words: speech development, voiceformation, analyzers, autoecholalias.